2026/419

20.2.2026

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2026/419

ze dne 10. února 2026

týkající se žádosti o registraci evropské občanské iniciativy s názvem „Iniciativa EU na ochranu toulavých psů, koček a zvířat v útulcích v zemích EU a nečlenských zemích“ podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/788

(oznámeno pod číslem C(2026) 958)

(Pouze německé znění je závazné)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/788 ze dne 17. dubna 2019 o evropské občanské iniciativě ([1]), a zejména na čl. 6 odst. 4 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Komisi byla dne 13. ledna 2026 předložena žádost o registraci evropské občanské iniciativy s názvem „Iniciativa EU na ochranu toulavých psů, koček a zvířat v útulcích v zemích EU a nečlenských zemích“.

(2) Tato žádost navazuje na žádost o registraci evropské občanské iniciativy s názvem „Iniciativa EU na ochranu toulavých psů, koček a zvířat v útulcích v zemích EU a nečlenských zemích“, která byla Komisi předložena dne 28. listopadu 2025.

(3) Dopisem ze dne 5. ledna 2026 (C(2026) 10 final) Komise na základě čl. 6 odst. 4 nařízení (EU) 2019/788 skupinu organizátorů informovala, že pokud jde o žádost o registraci předloženou dne 28. listopadu 2025, byly splněny požadavky na registraci stanovené v čl. 6 odst. 3 prvním pododstavci písm. a), d) a e) uvedeného nařízení a že čl. 6 odst. 3 první pododstavec písm. b) uvedeného nařízení se nepoužije. Komise však rovněž vysvětlila, že iniciativa nesplňuje požadavek stanovený v čl. 6 odst. 3 prvním pododstavci písm. c) nařízení (EU) 2019/788. Unie zejména nemá pravomoc tvořit a provádět politiky na ochranu toulavých zvířat z důvodů dobrých životních podmínek zvířat.

(4) Komise proto na základě čl. 6 odst. 4 prvního pododstavce nařízení (EU) 2019/788 organizátory informovala, že mohou v souladu s čl. 6 odst. 4 druhým pododstavcem nařízení (EU) 2019/788 iniciativu buď pozměnit tak, aby zohledňovala posouzení Komise, nebo ponechat původní iniciativu beze změny, nebo ji vzít zpět.

(5) Dne 13. ledna 2026 předložila skupina organizátorů pozměněnou iniciativu.

(6) Cílem pozměněné iniciativy je podle organizátorů vyzvat Komisi, „aby v rámci svých pravomocí předložila návrhy právních aktů Unie, jimiž by se v EU posílila ochrana toulavých psů, toulavých koček a zvířat v útulcích a díky nimž by se zajistilo, aby opatření EU v nečlenských zemích nepřispívala k utrpení zvířat“. Iniciativa má zejména za cíl „dále omezit používání psů a koček k vědeckým účelům, a to i na základě možných úprav směrnice 2010/63/EU“, a vyzývá k tomu, aby „obchodní, asociační a finanční nástroje EU“ byly „koncipovány tak, aby bylo možné využívat finančních prostředků, obchodních výhod nebo spolupráce EU pouze tehdy, budou-li dodržovány minimální normy ochrany psů a koček“. Organizátoři iniciativy se rovněž domnívají, že by měla být prosazována „udržitelná, humánní opatření, jako je řízení populace psů a koček, programy kastrace a očkování, veterinární péče, registrace a osvěta v oblasti dobrých životních podmínek zvířat“. Další podrobné informace o souvislostech pozměněné iniciativy, jejím předmětu a cílech jsou uvedeny v příloze této iniciativy.

([1]) Úř. věst. L 130, 17.5.2019, s. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

(7) Komise konstatuje, že pokud jde o toulavé kočky a toulavé psy, pravomoc Unie zlepšovat dobré životní podmínky zvířat vypracováváním a uplatňováním právních předpisů je omezena na oblasti politiky taxativně uvedené v článku 13 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), tj. politiky v oblasti zemědělství, rybolovu, dopravy, vnitřního trhu, výzkumu a technologického rozvoje a vesmíru. Komise proto nemohla předložit návrh právního aktu Unie pro účely provádění Smluv, pokud jde o ochranu toulavých koček a toulavých psů z důvodů dobrých životních podmínek zvířat. Tyto oblasti politiky zůstávají ve výlučné pravomoci členských států.

(8) Pokud jde o umístění koček a psů v útulcích pro zvířata, Komise se domnívá, že by mohla předložit návrh právního aktu na základě čl. 43 odst. 2 a článku 114 SFEU vzhledem k tomu, že tyto útulky vykonávají na trhu Unie s kočkami a psy hospodářskou činnost, protože nabízejí k adopci značný počet koček a psů a konkurují chovatelům. Aby se navíc zajistilo, že pravidla pro uvádění koček a psů na trh zajistí vysokou úroveň ochrany dobrých životních podmínek zvířat, musí se požadavky na sledovatelnost vztahovat na všechny kočky a psy uváděné na trh Unie nebo na většinu z nich, a tedy i na kočky a psy z útulků.

(9) Pokud jde o zkoušky na zvířatech, Komise by mohla na základě článku 114 SFEU navrhnout právní akt týkající se používání zvířat pro vědecké účely, včetně toulavých zvířat a zvířat v útulcích.

(10) Pokud jde o obchod a spolupráci se třetími zeměmi, Komise by mohla na základě článků 207, 209, 212 a 217 SFEU případně přijmout návrhy právních aktů, jimiž se podmíní využívání výhod těchto ujednání dodržováním minimálních norem ochrany toulavých koček a toulavých psů, pokud je tato podmíněnost spojena s výkonem pravomocí Unie v oblastech politiky uvedených v článku 13 SFEU a přispívá k dosažení cílů těchto politik.

(11) Pokud jde o finanční prostředky EU poskytované členským státům nebo třetím zemím, Komise by mohla na základě čl. 177 odst. 1 SFEU a článků 209, 212 a 217 SFEU přijmout návrhy právních aktů, jimiž se podmíní čerpání finančních prostředků EU dodržováním minimálních norem ochrany toulavých koček a toulavých psů, pokud je tato podmíněnost spojena s výkonem pravomocí Unie v oblastech politiky uvedených v článku 13 SFEU a přispívá k dosažení cílů těchto politik a pokud existuje dostatečně úzká vazba mezi účelem finančních prostředků EU a touto ochranou.

(12) Naproti tomu Komise nemohla předložit návrh právního aktu Unie pro účely provádění Smluv, pokud jde o ochranu toulavých koček a toulavých psů z důvodů dobrých životních podmínek zvířat. Pokud jde o tuto část iniciativy, Komise proto dospěla k závěru, že iniciativa nesplňuje právní požadavek uvedený v čl. 6 odst. 3 prvním pododstavci písm. c) nařízení (EU) 2019/788.

(13) Z těchto důvodů by navrhovaná občanská iniciativa měla být částečně zaregistrována v souladu s čl. 6 odst. 4 třetím pododstavcem písm. b) nařízení (EU) 2019/788, pokud jde o ty části iniciativy, které zjevně nespadají mimo rámec pravomocí Komise na předložení návrhu právního aktu Unie pro účely provádění Smluv.

(14) Tímto závěrem není dotčeno posouzení, zda by v tomto případě byly splněny konkrétní hmotněprávní podmínky, které jsou nutné k tomu, aby Komise mohla jednat, včetně dodržování zásad proporcionality a subsidiarity a slučitelnosti se základními právy.

(15) Skupina organizátorů vhodným způsobem prokázala, že splňuje požadavky stanovené v čl. 5 odst. 1 a 2 nařízení (EU) 2019/788, a určila kontaktní osoby v souladu s čl. 5 odst. 3 prvním pododstavcem uvedeného nařízení.

(16) Iniciativa není zjevně zneužívající, bezdůvodná nebo šikanózní ani není zjevně v rozporu s hodnotami Unie uvedenými v článku 2 Smlouvy o Evropské unii či právy obsaženými v Listině základních práv Evropské unie.

(17) Iniciativa s názvem „Iniciativa EU na ochranu toulavých psů, koček a zvířat v útulcích v zemích EU a nečlenských zemích“ by proto měla být na základě úvah uvedených v 7. až 12. bodě odůvodnění částečně zaregistrována.

(18) Závěr, jenž stanoví, že jsou splněny podmínky pro částečnou registraci podle čl. 6 odst. 4, třetího pododstavce písm. b) nařízení (EU) 2019/788, však neznamená, že Komise jakýmkoli způsobem potvrzuje věcnou správnost obsahu pozměněné iniciativy v její registrované podobě, za kterou nese výlučnou odpovědnost skupina organizátorů iniciativy. Obsah iniciativy v její registrované podobě vyjadřuje pouze názory skupiny organizátorů a v žádném případě nelze mít za to, že vyjadřuje názory Komise,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Evropská občanská iniciativa s názvem „Iniciativa EU na ochranu toulavých psů, koček a zvířat v útulcích v zemích EU a nečlenských zemích“ je částečně zaregistrována.

2. Prohlášení o podpoře této iniciativy lze shromažďovat v rozsahu, v jakém má iniciativa za cíl předložení návrhů Komise na právní akty Unie pro účely provedení Smluv:

a) ohledně umístění koček a psů v útulcích pro zvířata, pokud se tyto útulky účastní trhu Unie s kočkami a psy;

b) ohledně používání zvířat k vědeckým účelům, včetně toulavých zvířat a zvířat z útulku;

c) jimiž se doplní doložky do mezinárodních obchodních dohod nebo dohod o přidružení, podle nichž by bylo využívání výhod těchto ujednání podmíněno dodržováním minimálních norem ochrany toulavých koček a toulavých psů;

d) jimiž se podmíní čerpání finančních prostředků EU dodržováním minimálních norem ochrany toulavých koček a toulavých psů.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno skupině organizátorů občanské iniciativy s názvem „Iniciativa EU na ochranu toulavých psů, koček a zvířat v útulcích v zemích EU a nečlenských zemích“, kterou jako kontaktní osoby zastupují Gisela URBAN a Hans-Erich Rainer GAERTNER.

Ve Štrasburku dne 10. února 2026.

Za Komisi
Maroš ŠEFČOVIČ
člen Komise